

L. HUSCHKEN (PIENVILJELYSTÄ KOSKEVIEN) TIETOJEN ERITTELYÄ ¹⁰³

Huschke (pienviljelyksestä)

Verfüttert Weizen u[nd] Roggen: *	%		% :a menee Verfüttern **	
			kauraa	Gerste ***
5.84	Kleinbetrieb		69.0	35.0
			77.7	20.5
9.09	Mittelbetrieb I		72.39	12.22
			68.31	13.91
29.56	Mittelbetrieb II		54.01	52.39
			75.91	46.52
3.55	Großbetrieb		82.72	11.81
			74.70	24.08
(S. 165)			$\Sigma = 574.72 : 8 = 71.84\%$	$\Sigma = 216.82 : 8 = 27.08\%$

* — Syötetään vehnää ja ruista. *Toim.*
 ** — rehuksi. Kummankin sarakkeen ylimmät prosenttiluvut eri tyyppiä olevien talouksien osalta koskevat vuosia 1887—1891 ja alimmat vuosia 1893—1897. *Toim.*
 *** — ohraa. *Toim.*

Siis tiedot karjan ruokinnasta:
(respective * keskisumma 10-vuotiskaudella)

	Groß- vieh ** kpl	Getreide (dz) dz ***	Rehua- ala (ha)	Futtermit- tel **** menot markoissa	Kauraa ha
Kleinbetrieb	11	47,5	5,5	90	2
		4,3	0,50	8	
Mittelbetrieb I	29	131	15,5	1 290	7,6
		4,5	0,53	44	
Mittelbetrieb II	25	203,5	12,11	404	6,9
		8,1	0,48	16	
Großbetrieb	67	184	42,1	3 226	8,9
		2,7	0,63	48	
	Σ = 132	565,5	75,1		
		4	0,57		

alhaalla = keskimääräinen 1 Großviehia kohti *****

Jotta voitaisiin laskea tarkalleen jokaisen talouden rehu-ala, täytyisi muuntaa *hehtiaareiksi* karjan ravinnoksi käytetty viljamäärä 4 eri lajin osalta (Weizen, Roggen, Gerste und Hafer *****), pitäisi (1) vähentää Gesamt-ern-*testa* Aussaat *****; (2) jakaa nettosato niin monella ha:lla kuin on bestellt ***** kutakin viljalajia; (3) jakaa saadulla osamäärällä ne dz, jotka on syötetty karjalle.

Sellaisen laskelman teko 4 viljalajin, 4 talousryhmän ja 2 viisivuotiskauden osalta on liian suuritöistä.

Laskuvirhe ei kuitenkaan voi olla suuri, jos ilman muuta lasketaan *kaikki* Hafer *rehukauraksi*, sillä sen kauran, jota ei käytetä rehuksi, tasoittaa rehuksi käytetty ohra (Gerste).

* — suhteellisesti; vastaavasti; tai. *Toim.*

** — suurta karjaa. *Toim.*

*** — viljaa (kaksoissentneriä). *Toim.*

**** — rehu-. *Toim.*

***** Rivin: "alhaalla = keskimääräinen 1 Großviehia kohti" Lenin on lisännyt kynällä taulukon otsikon: "Siis tiedot karjan ruokinnasta" yläpuolelle. Tämä huomautus koskee taulukon 2., 3. ja 4. sarakkeen, t.s. "Viljaa", "Rehu-*alaa*" ja "Rehumenot" sarakkeiden, alarivin numeroita. *Toim.*

***** — vehnä, ruis, ohra ja kaura. *Toim.*

***** — bruttosadosta siemenjyvät. *Toim.*

***** — kylvetty. *Toim.*

Olettakaamme siis, että kauran *koko* kylvöala on yhtä kuin rehuala: (t.s. Hafer + Gemenge* + kaikki reuheinät + Weizen).

	Koko rehuala	
Kleinbetrieb	7.5 0.68	
Mittelbetrieb I	23.1 0.70	Näissä tiedoissa osoitetut keskimäärät ovat niin (melko) pysyviä, että niihin voidaan todennäköisesti luottaa: 0.75 ha pro 1 Stück Großvieh. Ennen kuin voidaan verrata Saksan yleisiin tilastoihin, on otettava huomioon, että Huschke on laskenut Großvieh <i>toisin</i> kuin minä.
Mittelbetrieb II	18.9 0.76	
Großbetrieb	51.0 0.76	
	Σ = 100.50 0.75	

Ero ei johdu normien eroavuudesta, vaan siitä, että *Huschke* karjakannan jaottelu on perin yksityiskohtaista. Huschke erottaa toisistaan Fohlen, Jungvieh, Kälber, Läufer Schweine (S. 53, Anmerkung 1)**, kun taas minä 12. VI. 1907 toimitetun yleisen maataloustiedustelun tietojen perusteella *en voi* ottaa huomioon näitä detaljieroa-uuksia.

NB Jotta voitaisiin verrata, Huschken tiedot on siis muunnettava 12. VI. 1907 tilastotietojen laskuperusteita vastaaviksi, t.s. *kaikki* Pferde ja *kaikki* Rinder = 1.0; *kaikki* Schweine = 1/4; *kaikki* Schafe = 1/10***.

Tällöin saamme:

			rehua ha
keskimäärin 10 (8) vuoden ajalta	Kleinbetrieb:	13.45	7.5
	Mittelbetrieb I:	31.85	23.1
	Mittelbetrieb II:	36.81	18.9
	Großbetrieb:	88.8	51.0
		170.91	100.50 0.58

* — sekoitus. *Toim.*

** — varsat, nuoren karjan, vasikat, porsaot (s. 53, huomautus 1). *Toim.*

*** — kaikki hevoset ja kaikki naudat = 1.0; kaikki siat = 1/4; kaikki lam-paat = 1/10. *Toim.*

mutta koko Saksassa (1907) rehuala on 13 648 628 ha (Wiesen + Futterpflanzen + Hafer + Menggetreide *) 29 380 405 Großvieh kohti, t.s. kutakin kohti 0.46.

Tämä on varsin todennäköistä, sillä Huschken tiedot koskevat *hyviä* (erittäin hyviä) isäntiä.

|| Huschken || esittämistä tiedoista seuraa tällaisia johtopäätöksiä:

}	1) suurtalous kuluttaa paljon enemmän <i>Kunstdüngerin</i> (S. 144)
	2) „ kyntää paljon syvemmästi (S. 152, 2. huomautus)
	3) „ omaa paremman <i>elottoman irtaimiston</i>
	4) „ turvaa suurimman satoisuuden kohoamisen määrääjassa
	5) „ ruokkii karjaa paremmin
	6) „ kuluttaa enemmän vakuutukseen (S. 139)
	7) „ saa paremman hinnan tuotteistaan (S. 146) (S. 155)

	1887/1891	1893/1897	(S. 139)
{ Vertaa } { S. 144 }	Ad 1) <i>pro ha</i> Kleinbetrieb	17.18	16.91 -
	Mittelbetrieb	40.48	32.60 -
	Großbetrieb	22.80	20.74 -
	Großbetrieb	41.34	48.95 +
			} <i>pro ha in</i> } Mark } Samen } Futter- } Düngemittel

Ad 3). Kalustoluettelo, s. 107 y.m., S. 47.

Menot Instandhaltung des toten Inventars, der Gebäude und Drainage *pro ha in Mk* **

	1887/1891	1893/1897	
Kleinbetrieb	14.10	7.43	-6.67
Mittelbetrieb	13.38	15.95	+2.57
	10.70	9.91	-0.79
Großbetrieb	9.64	11.95	+2.31

* — niityt + rehuksavit + kaura + sekavilja. *Toim.*

** — elottoman irtaimiston, rakennusten ja yhden ha:n alalla olevien sala-
ojien kunnossapitoon markoissa. *Toim.*

Ad. 4. Erträge pro ha in dz 4 viljalajin (Roggen, Weizen, Hafer + Gerste) osalta

		1887/91	1893/97		
NB: Großbe- trieb in maa- huo- nompaa (S. 125)	}	(S. 51) Kleinbetrieb	20.46	20.66	+0.20
		(S. 73) Mittelbetrieb	17.90	17.13	-0.77
		(S. 92)	19.09	21.06	+1.97
		(S. 111) Großbetrieb	17.46	19.77	+2.31

Karjan rehu (dz)

Karjaa nautayk- sikoiksi muunnet- tuna ¹⁾	Karjan hintä		Weizen	Roggen	Gerste	Hafer	Σ
10.7 ₅	2 765 (S. 47)	1887/91	2.1 ₉	1.6 ₈	14.2 ₄	30.7 ₄	48.8 ₅
11.3	3 019 Kleinbe- trieb	1893/97	1.4 ₄	0.4 ₀	8.8 ₁	35.5 ₆	46.3 ₁
26.4	9 474 (S. 74)		12.7 ₈	1.3 ₄	21.1 ₆	77.0 ₄	112.3 ₂
30.6	11 091 Mittelbe- trieb I		14.3 ₆	6.3 ₈	29.7 ₅	99.8 ₇	150.2 ₆
23.5	10 574 (S. 87)		12.7 ₁	2.3 ₉	59.2 ₄	94.3 ₃	168.6 ₇
25.0	10 971 Mittelbe- trieb II		25.7 ₁	33.7 ₄	57.3 ₈	122.0 ₉	238.9 ₂
67.1	23 442 (S. 112)		18.6 ₁	0.6 ₃	15.9 ₀	128.8 ₃	163.9 ₇
66.6	23 300 Großbe- trieb		15.4 ₀	1.1 ₅	41.2 ₅	146.9 ₀	204.4 ₀

¹⁾ Huschke esittää luvut 9.4 ja 10 (S. 53), mutta ne eivät käy yhteen hänen itsensä esittämien normien kanssa (S. 53)

?

= Perennierende
Futterkräuter? *

Bodenbenutzung ** (ha)

				1	2		3			
	Weizen, Roggen, Hafer + Gerste [Vehnä, ruis, kaura + ohra]	Kartoffeln [Peruna]	(Erbsen, Bohnen, Wicken) Hülsen- fruchte [(Herne, papu, virona) pal- kokasvit]	Futterrüben [Rehu- juurikas]	Wickfutter, Mais, Rotklee + Luzerne [Rehuvirna, maissi, puna-apila + sini- mailanen]	Zuckerrüben [Sokerijuurikas]	Σ [summa]	Wiesen [Niityt]	Maan koko Σ	Yhteensä rehua- laa (1 + 2 + 3)
Kleinbe- trieb.....	6 ₆	1	0 ₄	1	4	—	13 ₇₀	0 ₅	13 ₆₄	5 ₆₀
Mittelbe- trieb I.....	33 ₃	4	5	2	12 ⁽¹⁾ + 1 ₅ ⁽²⁾	3	61	—	(50 ₁₆)	15 ₅₀
						Brache *****			61 ₁₂	
Mittelbe- trieb II	20 ₅	2 ₇	4	2 ₅ (Raps) ***	9	2 ₅ 2 ₅	43 ₃	0 ₀₉	45 ₀₈	12 ₁₀
Großbe- trieb.....	45 ₁₁	6 ₁₁	8 ₀ + 2 ₁₁	6 ₀ Raps 4 ₀ Run- kelrü- ben *****	2 ₀ { Ge- men- ge, Mais etc. ***** + 25(? ³)	3 ₁₁	101	5 ₁₈	108 ₄₂	(?)42 ₀₈

1) Perennierende Futterkräuter...

2) Gemenge zum Abfüttern *****...

3) "loppu" (S. 110) ? 101 — 76 = 25

- * — monivuotiset rehuksvit? Toim.
- ** — maan käyttö. Toim.
- *** — rapsi. Toim.
- **** — rehujuurikas. Toim.
- ***** — sekarehu, maissi y.m. Toim.
- ***** — kesanto. Toim.
- ***** — sekalainen lihotusrehu. Toim.

		Karjan arvo:			
α) 1. 5-vuotiskausi	β) 2. 5-vuotiskausi	kpl nau- tayksiköiksi muunnettuna	Mk	Nau- tojen keski- arvo	
I (Kleinbe- trieb) (S. 47)	α) 53. ₈₅ : 5 = 10. ₇₅		2 765. ₀₀	261. ₅	$52.3 \times 10 =$ $= 523 : 2 = 261.5$
	β) 56. ₀₀ : 5 = 11. ₀₂		3 019. ₀₀		
	110. ₄₅ : 10 = 11. ₀₄		5 784		
			: 2 = 2 892. ₀		
II (Mittelbe- trieb) (S. 69)	α) 134. ₂ : 5 = 26. ₈		9 474. ₀	357. ₅	$5 784 : 110.45} =$ $= 52.3 \times 5 = 261.5$
	β) 153. ₂ : 5 = 30. ₆		11 091. ₀		
	287. ₄ : 10 = 28. ₇₄		20 565		
			: 2 = 10 282. ₅₀		
III (Mittelbe- trieb) (S. 87)	α) 70. ₆ : 3 = 23. ₅		10 574. ₀₆	430. ₀	$20 565 : 287.4} =$ $= 71.5 \times 5 = 357.5$
	β) 129. ₇ : 5 = 25. ₀		10 971. ₀₀		
	200. ₃ : 8 = 25. ₀₄		21 545. ₀₆		
			: 2 = 10 772. ₈₃		
IV (Großbe- trieb) (S. 107)	α) 335. ₅ : 5 = 67. ₁		23 442. ₀	349. ₅	$21 545.06} : 200.3} =$ $= 107.5} \times 5 = 537.5}$ $107.5} \times 8 =$ $= 860 : 2 = 430$
	β) 333. ₂₅ : 5 = 66. ₆		23 300. ₀		
	668. ₇₅ : 10 = 66. ₈		46 742		
			: 2 = 23 371. ₀₀		

S. 123:

I - 13. ₀₁	ha 11	} kpl Großvieh
II - 61. ₁₀	29	
III - 45. ₀₆	25	
IV - 108. ₄₁	67	

väärin. Pitää jakaa
2 892 : 11.₀₄ j. n. e.
Mutta *suhteet* eivät
muutu.

*Kirjoitettu aikaisintaan
syyskuussa 1910 —
myöhäisintään vuonna 1913*
Julkaistu ensi kerran v. 1938
XXXI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan